14-3-2020 20.00 uur

Handelingskader bijeenkomsten 100+ personen ivm noodverordening Zeeland

Aanleiding:
De Minister van Medische Zorg en Sport heeft, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid een aanwijzing gegeven aan de voorzitter VRZ. Dit op basis van artikel 7 Wet publieke gezondheid en met inachtneming van art. 39 lid 1 Wet veiligheidsregio's.
De opdracht is om de bevoegdheden op het terrein van openbare orde en veiligheid in te zetten om de verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan.
Meer specifiek is de opdracht om alle evenementen met meer dan 100 personen in de regio in de periode van 13 maart tot en met 31 maart 2020 af te gelasten. Dat geldt ook voor publieke locaties zoals musea, concertzalen, theaters en sportclubs en sportwedstrijden.

Geconstateerde knelpunten algemeen:
Een concreet juridisch kader ontbreekt bij de opdracht van de minister. Navraag bij de steller van de brief van de minister van Medische Zorg en Sport leert dat verwacht wordt dat de voorzitter VRZ gebruik maakt van zijn noodbevoegdheden op grond van art. 176 Gemeentewet (afkondigen noodverordening). Daarbij is aangegeven dat *alle* bijeenkomsten waar meer dan 100 personen aanwezig zijn onder de opdracht vallen. Inmiddels hebben meerdere veiligheidsregio's gekozen voor het inzetten van een noodverordening.
Er is niet gekozen voor het afvaardigen van maatregelen zoals neergelegd in art. 47 lid 3 onder a Wet publieke gezondheid, gelet op de spoedeisendheid waarmee gehandeld moet worden. De (minder vergaande) instrumenten en bevoegdheden uit art. 47 Wet publieke gezondheid worden daarmee ontoereikend geacht.

Begripsbepaling:
Alle bijeenkomsten boven de 100 bezoekers. Dit omvat niet alleen vergunde evenementen met een evenementenvergunning maar ook andere bijeenkomsten/activiteiten waar meer dan 100 bezoekers bij elkaar komen.

Deze definitie is ruimer dan alleen de vergunde evenementen met een evenementenvergunning; ook andere voor het publiek openstaande gebouwen zoals kerken en horecagelegenheden waar ruimte is voor meer dan 100 bezoekers vallen hier onder.

Handelswijze
Uit een inventarisatie blijkt dat het gros van de evenementen die in de periode heden tot en met 31 maart plaatsvinden reeds afgelast zijn. De focus dient dan ook te liggen op de bijeenkomsten (niet zijnde evenementenvergunningplichtig).
Geadviseerd is, voorzover nog niet gebeurd, om in algemene zin op te roepen om gehoor te geven aan de opdracht:
<<Als voorzitter VRZ heb ik een opdracht gehad van de minister van Medische Zorg en Sport om alle evenementen en bijeenkomsten tot en met 31-3 af te gelasten. Ik roep u op om aan deze opdracht gehoor te geven. >>

Advies (afgestemd met communicatie VRZ dd 13 maart 2020):
- Benadering van organisatoren van evenementen en bijeenkomsten door middel van algemene communicatie. Dit omdat het grootste deel van de bijeenkomsten reeds op eigen initiatief wordt afgelast. Berichtgeving vanuit voorzitter VRZ, ondersteund door actieve deling vanuit gemeenten.
- Gerichte benadering indien signalen worden ontvangen dat het advies van de Rijksoverheid door organisatoren wordt genegeerd

Dit gebeurt via twee sporen:

1. De benadering vindt primair lokaal plaats door de burgemeester van de betreffende gemeente, maar wel in afstemming met de voorzitter VRZ. Dit met het oog op de mogelijk in te zetten handhavingsbevoegdheden van de voorzitter VRZ. Insteek is dat de burgemeester een klemmend beroep doet om de bijeenkomt of het evenement geen doorgang te laten vinden. De burgemeester kan echter geen juridische instrumenten inzetten, omdat deze zijn overgegaan op de voorzitter VRZ conform artikel 39 Wet veiligheidsregio's. Dit kan leiden tot twee uitkomsten:
    a. Er wordt gehoor gegeven aan het klemmende advies. In dat geval is een juridisch spoor niet noodzakelijk. Wel dient doorlopend aandacht te blijven voor informatievoorziening en communicatie richting deze partijen (primaat bij Rijksoverheid en GGD/VRZ).
    b. Er wordt geen gehoor gegeven aan de oproep.
2. Indien situatie b zich voordoet zal er handhavend opgetreden worden. De aangewezen bepaling om evenementen en andere bijeenkomsten te verbieden is de noodverordening op grond van artikel 176 Gemeentewet. Op grond van art. 39 Wet veiligheidsregio's treedt de voorzitter VRZ in de bevoegdheid van de burgemeester(s).

Knelpunten en bijzonderheden

- De handhavingscapaciteit van zowel politie als gemeentelijk handhaving is beperkt. Ingeval dat er op bredere schaal gehandhaafd moet worden dient prioritering in een driehoek op veiligheidsregio niveau plaats te vinden.
- Weekmarkten: advies is niet verbieden (voorzien in primaire levensbehoeften/ in lijn trekken met winkelvoorziening). Rommelmarkten (vergunde evenementen) mogen niet doorgaan als meer dan 100 mensen verwacht worden.
- Kerken: Koepelorgaan Protestantse Kerk Nederland heeft geadviseerd om kerkdiensten en andere bijeenkomsten met meer dan 100 personen tot en met 31 maart te laten vervallen. Islamitische Stichting Nederland heeft besloten om met ingang van 13 maart een tijdelijke stop te zetten op de deelname aan het vrijdaggebed in alle 148 ISN moskeeën.
- Horeca Nederland heeft het volgende advies gegeven: *ook horecabedrijven moeten in redelijkheid letten op de maximaal toegestane 100 personen. Geen overvolle zaken. Mensen moeten op voldoende afstand van elkaar kunnen bewegen*.